

ཅེག་མའའ་གྲུ་གཤམ་རྩོམ་ལྷོ་ལྷོ་གྲུ་གཤམ་ལྷོ་ལྷོ་གྲུ་གཤམ་

3074

༡༡། །ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་འབྲེལ་ཟབ་དོན་རིན་
ཆེན་སྤངས་པའི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འབགས་མ་སྒྲོལ་མའི་ཞབས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་
པོས་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། །དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྩེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

མཆོན་དཔེ་ཐིལ་གྱིས་སྲིད་གསུམ་དེགས་པ་འཛིག།
ཆངས་དབྱངས་གདངས་གྱིས་སྒྲེ་རྒྱའི་ཐུན་པ་སེལ། །
ཐུགས་རྩེའི་བྱག་གིས་འགྲོ་ཀྱན་བྱ་བཞིན་གཟིགས། །
བྱམས་བཅེ་བདག་ཉིད་ཤུལ་ཉོག་དེས་སྒྲོངས། །

ཟབ་རྒྱས་ཚུ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་ལས། །
ཉེས་བརྒྱའི་ངི་མ་དག་པའི་སྐྱ་གསུམ་དཔལ། །
ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་མཛད་སྒྲོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏོར། །
སྤས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་སྒྲོ་ལས་འགོངས། །

སྒྲོ་བྱང་ལེ་བར་བྱེ་བས་ཆད་པའི་སར། །

བཟོད་དཀའ་ཆ་གང་འདྲིགས་པ་ཐེད་པོར་ཏེ། །

གསེར་སྒྲིང་མན་ངག་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་གནད། །

གངས་ཅན་འབྲན་མཛད་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ། །

སྒྲིང་ཆོད་གྲུབ་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་འཆར་བས། །

ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སྒྱུ་ཐུགས་བྱང་འབྲུག་གི། །

མེད་མི་བྱང་བའི་གནད་ལ་ངེས་ཆེད་པའི། །

སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་དང་མཛུལ་འདྲིར་འཆོངས། །

ཆེས་ཆོངས་བྱོལ་སོང་ལྷེ་ཅེ་རྒྱལ་པོའི་མཁར། །

ནམ་དཔྱོད་ཉི་མ་སྒྲིན་པའི་བཀའ་བྲིན་ཅན། །

རྒྱལ་ཀྱན་དག་བའི་བཤེས་སུ་སྒྲུལ་པའི་གར། །

ཡབ་ཇེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བྲིན་རི་ལྗར་གཞལ། །

རོ་བོ་སྒྲིམ་རྒྱལ་མི་གཅིག་ལྟ་བའི་གནད། །

བྱར་གསུམ་གངས་རིའི་རྒྱན་དུ་ཤེས་གྱུར་ན། །

གངས་ཅན་མཁས་པའི་ནམ་དཔྱོད་མཆར་སྒྲུག་འབུམ། །

དད་པའི་རྒྱ་གཏེར་མི་གཡོ་རང་དབང་ཅེ། །

འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཆད་ཡིན་ན། །
རང་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེན་འདི་རྣམས་ཀྱང་། །
དེ་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་གི། །
སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རྒྱ་མཆོད་ཅི། །

རང་ལྟ་ཆད་མར་འཛིན་པ་སྒྲིམ་པའི་གནད། །
ལྟ་གཞན་ཡང་དག་འདོད་པ་དབྱེད་པའི་འབྲས། །
རྟོག་དོར་འགལ་འདུ་འཆར་ཡང་རང་གི་སྒྲིན། །
བསམ་མི་བྱ་བ་ལ་དད་དང་དམ་ཆོག་སྦྱངས། །

གཞུང་དོན་སྦྱངས་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་གཙོར། །
རིགས་པའི་འཛིན་མཆོམས་མི་དམིགས་ཅོམ་པོའི་སྒྲིན། །
གཞན་གཞོད་སོམ་ཉི་མི་དགོས་མཁས་པའི་ལུགས། །
སོ་སོའི་བཞེད་མཆོམས་སུ་བྱུང་བཞིན་དུ་སྦྱངས། །

བྱ་བ་མཐའ་མང་ཡང་གངས་ཅན་པ་ནོར་སྟེ། །
གཅིག་ལུགས་གཅིག་གིས་འཕྲོག་དོགས་སྟེག་པའི་རྒྱ། །
རང་རང་ས་ན་རང་རང་བྱ་བ་མཐའ་སྦྱངས། །
མེས་པོའི་དགོངས་པ་མ་དགྲུགས་སྟོང་བཅུགས་རྣམས། །

ལམ་གཙུག་ལྷན་པུས་འབྲེལ་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྲང་།

རབ་འབྲམས་མདོ་རྒྱད་རྒྱ་མཆོད་དགོངས་པའི་མཐེལ། །

ཡབ་ཇེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཐུགས་གྱི་དབྱིད། །

སྲིད་གསུམ་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་ཀྱང་མི་ཁྲག་པའི། །

ལམ་གཙུག་རིན་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་དབྱེར་བ། །

ཐར་ལམ་མིག་གཅིག་ངེས་འབྱུང་བསམ་པའི་སྒྲེ། །

ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། །

ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གྲོགས་དང་ལྟན་གཅིག་ཏུ། །

བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་འདོད་ཅན་རྣམས་ཉོན། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་དང་བརྟམས་པ་དམ་བཅའ་སོགས་ལམ་མཛོན་
བར་དབྱེ་བའི་སྐབས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདིར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
བརྗོད་བྱའི་སྒྲིང་པོ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་ནས་ལྷུང་བའི་
ལམ་གྱི་གཙུག་པོ་རྣམས་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས། ཡབ་ཇེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་
ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདྲིལ་བའི་ལེགས་བཤད་མདོ་དུ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཟུར་དུ་
མཛད་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་ནའང་། འདིའི་འབྲེལ་མཛད་
དུ་མ་ཞིག་གིས་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲོག་པའང་མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་
གིས་སྒྲ་སོར་ངེ་བཞིན་མི་གནས་པའི་གསུང་བབ་ཀྱང་བྱུང་བར་བརྟེན། ཇེ་
སྒྲ་མའི་ལྟ་བུའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་གཙུག་པོར་ཁྲུངས་བཅོལ་ཞིང་།

རང་སློ་བཞུགས་ལྟེ་ལ་འཆར་སྤང་དཔེགས་བསལ་བྱང་བ་འགའ་རེས་ཀྱང་
ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། དགག་གཞག་གཉིས་ལུགས་ཀྱིས་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་
ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

གཞུང་འཆད་པའི་སྡོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་
བ་དང་། རྒྱུ་མཉན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཅ་བར། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་ན་རྗེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོར་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ན་བཙུན། ལྷར་
བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གོང་ན་བཞུགས་ཤིང་དེའི་གོང་དུ་སྐྱབས་གནས་
གཞན་མེད་པས་ན་སྒྲ་མ་སྟེ། ལུན་མོང་མིན་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་དང་། ལུན་མོང་བ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་
སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདིར་བསྐྱེད་བཅོས་བརྩམས་པའི་ཐོག་མར་རྒྱུ་གསུམ་གྱས་
པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །ཐོག་མར་རང་གི་སྒྲ་མར་ཕྱག་
མཇུག་དགོས་པའི་གནད་ནི། མོག་ཅོག་ཞལ་ནས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་
མཐོང་བའི་མོས་གྱས་དང་། །ཅི་མཇུག་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་དག་སྤང་།

དང་། །བསམ་རྒྱ་སྒྲ་མ་ལས་མེད་པའི་གདུང་སེམས་གསུམ། །སྒྲ་མའི་བྱིན་
རྒྱལ་ལོ་དུང་ལོ་མེད་ཐབས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ས་བཅད་བཟུང་པའི་སྐུ་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བཞེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་འདི། བསྟེན་ནས་སློ་རིམ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པའི་ཡ་གྲུལ་དུ་
མཇུག་པའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཞེས་དམ་བ་གོང་མའི་ཞལ་རྒྱན་དུ་བཞུགས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉེས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཅ་བར། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དོན། །

རྒྱལ་སྤྱོད་དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ། །

སྐུ་ལྟན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་འགས་དེ། །

རིམ་རྒྱུས་བཞིན་བདག་གིས་བཞད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་བརྒྱུད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་སོགས་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྤྱོད་པའི་དོན་ངེས་འབྱུང་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་དམ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཀྱན་རྩིབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྐུ་ལྟན་ཐར་
འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་འགས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་གསུམ་པོ་དེ། ཆ་ཁོ་
དཔོན་པོ་དག་དབང་གཤམ་པ་སོགས་སྐུ་ལྟན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་རི་
ལྟར་རྒྱུས་པ་བཞིན་སློ་བཟང་གཤམ་པ་བདག་གིས་བཞད་པར་བྱ། ཞེས་
བརྒྱུད་པ་དམ་བཅས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་ཤིང་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་བྱང་

སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་ངེས་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་སྒྱུར་སློལ་གཅིག་
དང་། ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཡང་ལམ་གཙོ་རྣམ་
གསུམ། རྒྱལ་སྐུས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཡང་ལམ་གཙོ་
རྣམ་གསུམ། སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་གྱི་འདུག་འོགས་ཀྱང་ལམ་གཙོ་
རྣམ་གསུམ་ཞེས་བཤད་སློལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བཞེད་སློལ་སྤྱ་
མ་ཉིད་ཆོག་དོན་ལ་འབྱོར་ཆེ་བར་སྦྱང་ངོ་། །

ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སྟེ་ཚུལ་ཡང་དུག་གསུམ་དང་ཆ་
མཉམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་རེ་དང་། ཉིས་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་ཡང་རྒྱ་
ནག་གི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བངས་པའི་སྤྱ་སྤྱབ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མདོ་འགྲེལ་ལས་དབང་པོ་འམ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་བར་གསུངས་པ་
རྣམས་སྤབ་དབང་དགོངས་རྒྱན་དུ་སྒྲོས་ཐེན་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་
ཚུལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་སློག་ལྟ་བུ་ཡིན།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་རང་སྟོང་དུ་བསྒྲོམས་པས་ངེས་འབྱུང་དང་། གཞན་
ལ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲིང་རྗེ་སྟེ་དགོས་པས་སྟེས་བུ་ཆེན་འབྲིང་གཉིས་གྱི་
སྐབས་སུ་འང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་འདི་ཉིད་མེད་ཐབས་མེད་ཅིང་། ལམ་
འདི་ཉིད་རྒྱད་ལ་སྟེས་པ་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱར་བསྐྱུར་བས་ན་
ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྟེ་སྟེ་བའམ་གཙོ་པོ་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱལ་སྤྲུལ་དམ་པ་རྣམས་
གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་ཆུད་པ་
ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོད། བར་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
ཆོགས་ལ་བསྐྱབ་རྒྱས་པ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཛིག་རྟེན་ལྷ་མི་བཅས་པས་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་འོད་ཡིན། མཐར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་མ་ཁུན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆང་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཡང་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོད་ཡིན་པས། བྱང་
ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ཆོད་
མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་སེམས་འདི་ཉིད་རྒྱད་ལ་
སྦྱེས་ན་འདི་འབྲེལ་བའི་ཆོད་དུ་གྱུར་བའི་ལམ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་ཡ་མཚན་བར་
འཛིན་གྱི། གྱིས་པ་མགྲུ་བའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མོ་རེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ལ་དེ་ཅུང་དུ་
མི་འཛིན་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་
སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་། །སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱད་བར་འདི། །སྤྲ་ན་
མེད་པའི་ཆོད་ཅིག་འབྱུངས། །ཞེས་དང་། དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་
ཡོད། །དེ་འབྲེལ་བ་ཞེས་གྱུར་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འབྲེལ་ག་ལ་
ཡོད། །ཅེས་དང་། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། །སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་སྦྱ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། གསེར་གྱི་ཅི་ཡི་རྣམ་པའི་མཆོག་ལྷ་བྱ། །

མི་གཙང་ལུས་འདི་བླངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་
བསྐྱེད་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། །ཞེས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ན་སྒྲ་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙན་
རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམས་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐས་ཞེས་
བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འདིག་རྟེན་ལྷ་མི་བཅས་པས་བྱུག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲགས་པའོ། །

སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐལ་ལྷན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་
རོགས་སུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། །སྐབས་འདིར་ཐར་པའི་འཇུག་རོགས་ནི་ཐར་པའི་
འཇུག་སྒོ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །ལམ་རིན་ཆེན་མོར། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་
བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྤངས་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་
ལ་འདི་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་རྒྱ་མེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། །དེའི་
འགྲུལ་པ་ལས། །ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་སྤངས་ལས་འདས་པ་འཛོམ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། །རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཆོས་
འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཐར་པའི་འཇུག་སྒོར་ལན་དུ་མར་
གསུངས་སོ། །

རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། །གང་ཟག་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐར་

པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་ཐོབ་མི་རུས་པར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རང་སྤེལ་ལ་ལྟར་རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་ཅུ་ལ་མི་བྱེད་པར་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་པར། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་ལྷན་གྲོལ་བྱིས། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་ལྷན་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་པར་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་བདུན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཅ་བར། ཇི་ལྟར་རུས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཏེ་དཔུང་ས་བཟུང་བའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། མགོན་པོ་འདི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐླལ་པ་དུ་མའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་ཟིན་པ་ལུང་བསྟན་ཆད་མ་དུ་མས་བསྐྱབ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ལྷན་པ་ཀུན་དུ་བདག་གི་ནི། །སྦྱོང་ལུལ་མིན་ཡང་བསོད་ནམས་དག །བསྐྱབ་དང་མཐུན་ཕྱིར་རང་གཞན་ལ། །པན་གདགས་འདོད་པས་སྦྱོབ་སྦྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་གནས་ཆད་བྱང་པོར་བརྟེན་པའི་གསུང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་ལྷན་མཉན་པར་བསྐྱེད་བཞི།

ཅ་བར། གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །
དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཅོན་བ་ཡིས། །
རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི། །
སྐལ་ལྷན་དེ་དག་དྲང་བའི་ཡིད་གིས་ཉན། །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྩེ་སྒྲ་མས། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྲིད་པའི་ཕྱན་ཆོགས་
གྱི། གཉིས་དམིགས་རིག་ནས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། །དོན་གཉིར་ཆེན་པོར་སྐྱེ་
བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་བ་ཀྱན་གྱི་
མཐའ་འཛད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྷུང་འགྱུར། །ཕྱད་པའི་མཐའ་
ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་ནོར་ུས་
བསགས་པའི་ཐ་མར་བཅད་བ། མཐོན་པོའི་ཐ་མར་ལྷུང་བ། འདུས་པའི་ཐ་མར་
འབྲལ་བ། སྐྱེས་པའི་ཐ་མར་འཆི་བ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལ་མཐའ་བརྟན་བ་
དང་ཕྱགས་བཟང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ནས། སྐལ་བཟང་གི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་བ་རྒྱུ་དུ་ཅམ་ལ་མ་
ཆགས་ཤིང་། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་ཆང་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་དགོས་
མེད་རྒྱུ་ཞོས་སུ་མ་བཏང་པར་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ།
ཉིན་མཚན་ཀྱན་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་བཅོན་འགྲུས་ལ་འབད་ཅིང་བརྟེན་བ་
ཡིས། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སོགས་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་

སེམས་སྒྲིང་ནས་ཡིད་ཚིག་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིང་བའི་སྐལ་ལྷན་དེ་དག་གིས།
མདོ་ལས། ལེགས་པར་རབ་རྒྱུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་གསུངས་པ་ལྟར།
འགའ་ཆེན་སྟོད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྤངས་ཤིང་མཐུན་ཆེན་འདུག་གིས་བྱུག་བཞེན་
པའི་སྟོན་སེམས་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན། ཅེས་པའོ། །

ཆོག་རྒྱུ་འདི་ལའང་བཤད་སྟོལ་འདི་དང་། ཡང་སྤྲིད་པའི་བདེ་ལ་
མ་ཆགས་པས་ངེས་འབྱུང་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་བྱིར་བཅོན་པས་
བྱང་སེམས་དང་། རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྟན་
པ་ལ་སྤྲུལ་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བཤད་སྟོལ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཆོག་དོན་
འབྲེལ་ཆགས་སུ་འོང་བར་སྤྲང་རོ། །ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པར། ཡིད་བཟོན་
དང་། ཡིད་ཚིག་དང་། ཡིད་བཞེན་ཞེས་འབྲུ་སྟོལ་འགར་བྱུང་ཡང་། དག་པ་
ནི་ཡིད་ཚིག་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་ཏེ། གང་ཟག་ལ་མི་ཚོན་
ཆོས་ལ་ཚོན་ཞེས་སོགས་ཚོན་པ་བཞིའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་འཆད་པའི་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ། ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངེས་འབྱུང་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། རྒྱ་མཆོན་དེ་
ལྷན་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས། ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་
པའི་ཆད་དོ། །དང་པོ་ནི།

ངེས་འབྱུང་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན།

ཙ་བར། རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སྤྲིད་མཆོ་ཡི། །

བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །
སྲིད་ལ་བརྟམ་བ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས། །
ཀྱན་ནས་འཆིང་བྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཅུལ། །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉི་ཆེ་ཅམ་དང་སྤྱགས་རེ་ཅམ་མིན་
བར་སྲིད་བ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡན་ཆད་ལ་
ཡིད་སྤྱང་ནས་སྤྱོད་ལས་ཅན་གྱི་རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་བར། སྲིད་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ཡི་ནང་གི་ཟས་ཞིས་པོ་ཅམ་དང་གཏམ་སྟོན་པོ་ཅམ་གྱི་ཟག་བཅས་གྱི་
བདེ་འབྲས་ལ་མགོ་འཁོར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་
དང་བཅས་བ་རྒྱུད་ནས་ཞི་བའི་ཐར་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་
བའི་ཐབས་རྣམས་མ་ཞིག་སྤྱོད་བའི་སྐབས་མེད་ལ། རྒྱ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཁོར་
བས་བསྐྱེད་བའི་ཟག་བཅས་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། སྲིད་བ་
འཁོར་བ་ལ་བརྟམ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱ་དེ་ཡིས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱི་
འཕངས་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་འཆིང་བ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེའི་བྱིར་ན། སྤྱང་ནས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ལས་
ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་རྣམས་དག་པ་
ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་བཅུལ་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

མདོར་ན། ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་རྣམས་དག་ཅིག་མེད་ན་ཅི་བྱས་
ཆོས་བརྒྱད་གྱི་དབང་དུ་རྒྱུད་ནས། འདི་སྤྱང་གི་བྱ་བ་མ་ཟད་ཁ་འདོན་ཞིག་

བཏོན་ཡང་ཁྲལ་གི་དབང་དུ་སོང་། ཆོགས་ཆོས་འགྲུལ་པ་ཅམ་ཡང་གཏམ་
སྟན་མིང་གི་དབང་དུ་སོང་། དགེ་འདུན་ལ་རྟེན་བཀྱར་ཞབས་ཏོག་ཅིག་
བགྱིས་ཀྱང་སྟན་གྲགས་དང་ངོ་སོའི་དབང་དུ་སོང་། དབང་ལུང་མན་ངག་
འདྲ་ཞུས་ཀྱང་གཡམ་རྒྱལ་ས་དང་བག་ཆགས་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སོང་ནས་ཆོས་
སྤྲིག་པའི་ཁ་བསྐྱེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རང་གིས་སྤྱོད་ཐོག་གི་ཤེས་བྱ་འདི་རེད།

དགྲེན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོས། ཆེ་འདིའི་མཁས་བཙུན་སྟོམ་ཆེན་
ཡང་། ཆེ་འདིའི་མཁས་ལོ་བཙུན་ལོ་འདོད། མཆོམས་བཅད་ཡ་ཐེམ་ཡི་གེ་
བྲིས། ཞེས་དང་། མི་དང་མི་འབྲུད་སྟོམ་ཆེན་ཡང་། ཆེ་འདིའི་སྟོམ་ཆེན་
བཟང་ལོ་འདོད། ཅེས་དང་། ཐ་ན་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་རེ། བྱས་ཀྱང་
མི་ཡིས་མཐོང་དུ་རེ། ཞེས་ཆོས་བརྒྱད་འདིའི་ཁྲལ་འོག་ཏུ་སྟོམ་ཆེན་དུ་མ་
ཞིག་ཀྱང་ཆུད་པར་གསུངས།

དེ་ཀྱང་གྱི་ཅ་བ་ཡང་འཁོར་བའི་སྟན་ཆོགས་ལ་སྟོ་ཤས་གཏིང་ནས་
མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཤི་འཐོམ་རོ་འཐོམ་བྱས་པས་ལན། དེ་
ལྟ་བུའི་རང་སྟོ་མ་དུལ་བ་མིའི་ཁོག་པར་གདོན་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་རང་
སྟོང་གི་རྟོག་ཁ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུགས་སུ་འཁོང་ནས། འདིས་གྲུ་བ་དང་དང་
ལྷ་མ་དང་དགེ་བཤེས་དང་མཁན་པོ་དང་སྤྲུགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོག་ཀྱང་
དུས་གཅིག་ཏུ་བཅད་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་
བསྐྱར་བར་འདུག་པས་ཐོག་མར་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྒྱབ་གཏད་པ་འདི་གལ་ཆེ་
བར་སྤང་སྟེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བདག་གི་དབྲུ་ཡིན་གསུངས་

བའང་འདི་ལ་དགོངས།

རྗེ་གླིང་རས་བས། འཁོར་བ་རྣམ་ཏྲུག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ན། །འཛིག་ཉེན་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་ལངས་རྒྱ། །དུར་ཁྱོད་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་དེ་ན་
གདལ། །སྒྲ་མ་རོ་སྟོམས་ཤིག་མཛད་ན་དེ་རུ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
འཛིག་ཉེན་རོ་ལངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སོང་བ་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་འདི་རང་ལ་
ཐུག་འདུག །

དགེ་བཤེས་འབན་གྱིས། ང་མི་སྤྱིའི་དུས་འཁོར་གསུམ་ཆེར་མ་འདྲ་
བ་བཏགས་ཀྱང་དག་མང་ཐན་ཅུང་། ང་སྟོན་པོ་ཉེང་མི་གཅིག་ལ་འབྲུ་ཁལ་
བཞི་བརྒྱ་འགོ་བའི་ཞིང་ཡོད་པས། མི་ཆོས་ངའི་མིང་བཞི་བརྒྱ་ཕྱིགས་སུ་
བཏགས། ཉིན་མོ་ལ་ཁའི་རྒྱ་པ་བྱས། མཆན་མོ་གྲོང་གི་རྒྱ་པ་བྱས་ཀྱང་།
ད་དུང་ཟས་གོས་དགོན་ནི་བ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟ་ནི་ཆོས་བྱས་པས་
ཟས་གོས་པོངས་པ་མེད་ཅིང་། དག་རང་ཞིར་སོང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་།
འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཞིག་བཅའ་བར་འདོད་ན་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་གི་
བསམ་པ་འདི་ཉིད་བཅའ་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ལྷན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། ཆེ་
འདིའི་སྤང་ཤས་ལྷོག་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཕྱི་མའི་སྤང་ཤས་
ལྷོག་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྷོག་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེད་པའི་ཐབས།

ཅ་བར། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པ། །

ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྤྱང་གསལ་ལྟོག།

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བཞེས་སྤྱིང་ལས། ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་དང་དྲུག་འགོ་
དང་། །ཡི་དྲགས་ཉིད་དང་དཔལ་བར་སྦྱེས་པ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་
པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །ལྷ་སྟོན་སྦྱེས་དང་སྟོན་ཞིང་སྤྱད་པ་ཉིད། །ཆེ་
རིང་ལྷ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྦྱེ་བ་ཞེས་བཀྱི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དངོས་བསྟན་ཆོས་སྤྱབ་པ་ལ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་
བལ་བའི་ལྟོག་སྒྲུབ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། མཐུན་རྒྱུན་མི་ཡིན་པ། དུལ་དབུས་
སྤྱེས་པ། དབང་པོ་ཆང་བ། ལས་མཐའ་མ་ལོག་པ། རྟེན་སྦྱོང་གསུམ་དང་
ལས་འབྲས་ལ་དད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་
འཛིན་ཉིད་དུ་བྱོན་པ། དེས་ཆོས་སྟོན་པ། ཆོས་བསྟན་པ་དེ་གནས་པ། ཆོས་
བསྟན་པ་ཉམས་སྤྱུ་སྒྲངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་
སྤྱེས་འཇུག་པ། སྦྱོན་བདག་ལ་སོགས་པས་ཆོས་གོས་སོགས་དད་པས་སྟེར་
བ་དང་། ཆོས་འཆད་པ་པོས་སྤྱིང་བཅེ་བས་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྟ་
སྟེ་འབྱོར་བ་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད། གནས་སྤྱབས་དང་མཐའ་ཐུག་
གི་རེ་འདོད་ཐམས་ཅད་རྟེན་འདིས་བསྤྱབ་རུས་པས་ན་དོན་ཆེ་ཚུལ་དང་།
འཇུག་པ་ལས། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་
དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས། དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། །སྤྲིག་པ་དག་ཀྱང་
ཉེར་བསགས་ན། །བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱུད་ཡང་ནི། །བདེ་འགྲོའི་སྤྱེ་ཡང་ཐོས་

མི་འགྲུང་། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཅག་འགྲོ་ཆགས་ཉལ་འདུག་གང་གི་
སྐབས་སུ་བསམ་རྒྱུའང་སྤིག་པ། བྱེད་རྒྱུའང་སྤིག་པ། ཚུལ་འགལ་གྱི་ངི་
མའི་ནང་དུ་ནག་ཅེ་རེར་ལུས་ཡོད་པས་ཕྱི་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་ཐོས་
པ་དཀའ་བར་སྒར་སྟེ་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་གང་ནས་སྒྲེ་བ་སོགས་གོམས་
པ་དལ་འབྱོར་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ལས། རྒྱབས་སྟོན་པ་བསྐྱུ་མེད་བདེན་གསུང་
དེས། །མར་ངན་སོང་འགྲོ་བ་ས་ཆེན་རུལ། །ཡར་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཕྱག་
སེན་གྱི། །སྟང་བཞེས་པའི་རུལ་འབྲར་མ་གསུངས་སམ། །ཁོང་དཔུལ་བ་ཡི་
དུགས་དུད་འགྲོ་ཡི། །གངས་ལུ་མཐའ་མེད་པ་ལ་སྟོས་ན། །རྟེན་བདེ་འགྲོར་
གྲུར་བ་སྟུ་མི་ཡི། །ལུས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཆོད་དུ་གསུངས། །ས་ཕྱར་བ་
གང་གི་གོ་ས་རུ། །མོངས་དུད་འགྲོའི་སེམས་ཅན་ངི་ཙམ་འདུག །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་མང་ཉུང་སྟོགས་ནས་བསྐྱས་ནའང་
དལ་འབྱོར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་དང་།

དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་རྒྱ་མཆོ་ཆེར་གཡེང་གཉའ་ཤིང་གི། །དབུས་བུ་གར་
རུས་སྐལ་མགིན་ཆུད་དང་། །ཤེལ་ཁང་ལོགས་སྐན་མ་ཆགས་པ་
དང་། །དགྲུང་སྟོན་པོར་ཉིན་སྐར་མཐོང་བ་དང་། །ཁབ་ཅེ་མོར་ཡུངས་འབྲུ་
གནས་པ་སོགས། །དོན་གོ་བྱེད་དཔེ་ནི་མང་པོས་ཀྱང་། །རྟེན་དལ་འབྱོར་
ལུས་འདི་དགོན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
ཚུལ་དང་། །ངན་སོང་གི་སྒྲེ་བ་ལ་བསྐྱས་ན་ལན་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྟེན་པའི་

ཉེན་འདི་ཡང་། ཆེ་ལ་བསྐྱོན་པ་མེད་ཅིང་འབྲིད་བྱེད་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་
བས་ཡུན་རིང་བསྐྱད་པའི་ལོང་མེད་བར་ལྷུང་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བས་ན་ནམ་
འཆི་ངེས་མེད་དང་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་
པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ཤིང་གོམས་བས་ཆེ་འདིའི་རྙེད་
བཀྱར་སྟོན་གྲགས་སོགས་འདི་སྤང་དོན་གཉེར་ཤིས་ཆེར་ཡོད་པ་རྣམས་
ཀྱང་རིང་པོ་མི་འགོར་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

མདོར་ན། སྤང་སོང་བྱིན་ལྟར་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་དང་རྙེད་དཀའ་
བའི་ཚུལ་སེམས་གཏིང་ནས་ངེས་པར་རྙེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དཔེ་སྟོན་མེད་པའི་
ལུས་ཉེན་འདི་ཆེ་འདིའི་དོན་ཚུང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཕངས་མེད་དུ་མི་གཏོང་བ་
ནི། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་རིན་ཐང་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་གསེར་ལུག་མགོ་
ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་དོན་ཚུང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མི་འདོར་ཞིང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
སྤྲས་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དགོ་བཤེས་པོ་ཏྱོག་བས། དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་
དཀའ་བ་གོ་གྱུར་ན། །འཆལ་བ་སྟོ་བདེར་སྒྲོད་པ་ག་ལ་སྤི། །ཅེས་དང་། རྩ་
སྟོང་མས། རྙེད་དཀའ་རིག་ན་གྱི་ནར་སྒྲོད་ཐབས་མེད། དོན་ཆེན་མཐོང་ན་དོན་
མེད་འདའ་བ་ཕངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་བཞིན་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་པའམ་ནམ་འཆི་ངེས་པར་མེད་པའི་ཚུལ་
ལ་ཡིད་སྟོང་ནས་སེམས་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བྱུང་ནའང་འདི་སྤང་གི་འཆིང་བ་
རྣམས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་སྟོང་མས། འཆི་བ་བསམས་ན་སྤྱི་
མར་འགོ་གྲུབས་བྱེད། །ལས་འབྲས་བསམས་ན་བག་མེད་གནས་ལས་

སྒྲིག་། རེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉིན་ཤས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སློང་ས་པའི་
མི་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་གྲབས་ལས་བསྐྱད་གྲབས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆེ་འདིར་སྤང་གི་རྣམ་གཡེངས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིག་
པར་གསུངས་སོ། །

ཆེ་འདི་སྤང་ལ་འབད་དེ་འདི་སྤང་གི་སྤྱང་པོ་རི་ཅམ་བྱུང་ཡང་དོན་ལ་
སྤྱང་པོ་མེད་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིན་
ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྷུང་འགྱུར། །སྤང་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་
སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྱིངས་ལས།
བརྒྱ་བྱིན་འཛིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་
ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་
དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་བསྐྱར་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་ད་གཟོད་མིང་ཅམ་དང་དུར་ས་ཅམ་གྱི་ལྷག་མ་
འདི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། །ད་དུང་འདི་སྤང་ལ་སྒོ་དམ་སྤྱིང་རེར་
བཞུགས་པ་འདི་སྟོ་རྟགས་རང་དུ་འདུག་སྟེ། །ཕྱི་རོ་ག་ཏ་མི་ཅས། སྟག་
བསྐལ་རྒྱ་མཆོ་གཏིང་མཐའ་མེད། །སྤྱིང་པའི་སྒོར་དུ་བྱིང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོ་
མེད་འཛིགས་མེད་དགའ་དང་གློད། །བདག་ཅག་སྤྱིང་ལ་ཅི་ཞིག་
མཆིས། །ཤོངས་དང་བཅའ་དཀའ་བསྐྱང་དང་བཟླག །འབྲལ་དང་ན་ག་རྒྱད་
པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འབར་བའི་མེར་ཞུགས་ཀྱང་། །བདེར་སྒྲོམ་སྟོན་པ་ལགས་
པར་སྟུམ། །ཞེས་དང་། ཀྱི་རྟུང་འཛིག་རྟེན་མིག་བཅས་ལོང་། །མངོན་སུམ་

རྟག་ཏུ་ངེས་མཐོང་ཡང་། །ད་དུང་ཅུང་ཟད་མི་སེམས་པ། །ཁྱོད་སྦྱང་དོ་རྗེར་
གྱུར་ཏམ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེ་ལ་ཡོང་མེད་པའམ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
མི་བླན་པ་ནི་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། དེ་ལྟར་དལ་བའི་རྟོན་ལ་སྦྱང་པོ་ལེན་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་
བཞི་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དང་པོར་
གཞོད་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས་རགས་པའི་མི་རྟག་
པ་འཆི་བ་ལ་མི་འཆི་སྐྱམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གཞོད་པའི་སྒྲོལ། །འདི་
ལ་ཡང་ད་གཞོད་མཐར་འཆི་བ་ཞིག་འོང་སྐྱམ་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་
རེ་བཞིན་དེ་རིང་མི་འཆི། དེ་རིང་ཡང་མི་འཆི་སྐྱམ་དུ་སྒྲོས་མི་འཆི་བའི་
སྒྲོགས་འཛིན་པ་ནི་འཆི་ཁ་མ་ཆུན་ལ་འབྱུང་རོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མ་
བྱས་པར་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་དེས་བསྐྱེད་ན་ཆེ་འདིར་སྦྱོད་པའི་སྒྲོ་སྐྱེས་ནས་
དེའི་རིང་ལ་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་ཆེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་
དང་སྐྱག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་སེམས་ནས། འཛིག་
རྟོན་བྱི་མ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོ་
དག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་མི་སྐྱེ་བས་ཆོས་ལ་འབྲུག་པའི་སྒྲོ་སྐྱེར་མི་
སྦྱར་ལ། བརྒྱལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་ཁྱེད་སྦྱོར་
ཀྱང་། ཆེ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་དགེ་བ་ཅི་བྱས་མཐུ་ཆུང་ཞིང་། དེ་
ཡང་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིག་ལྱང་དང་འབྲེལ་བར་འབྲུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་མ་
འབྲས་པ་དགོན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་བྱི་མ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་ཏུ་

ཐུག་ཀྱང་། བྱིས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་བོ་སྣམ་པའི་བྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་
འཕོག་མི་དུས་ཤིང་གཉིད་རྒྱགས་དང་གྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་
སོགས་པའི་ནམ་གཤེང་གིས་དུས་འདྲའ་བས་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་མི་འོང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པས་ནི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་
 འགག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་མུང་འདས་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
 ཞིང་རྩོལ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ལོ་མཆོག་གོ། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
 ན་བ་སྤང་གི་རྗེས་མཆོག་གོ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པ་དང་
 འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 འདོད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སེལ་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་རྣམས་རོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱ་བར་བསམ་ཚུལ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཞི་ལས། ལས་ངེས་བར་བསམ་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་དེས་བས་བྱས་པའི་མདོ་ལས། ས་བོན་ཆ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྲས་བྱ་ཆ་བ་སྦྱི་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འབྲས་བྱ་མངར་བ་སྦྱི་བར་འགྱུར། །དཔེ་རྒྱར་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྤྲིག་པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་འབྲས་བྱ་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

ལས་འབེལ་ཆེ་བ་བསམ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ལས། རྟིག་པ་ཚུང་དུ་བྱས་

བས་ཀྱང་། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་འཛིགས་ཆེན་འགྱུར། །ཕྱང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་
བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དྲག་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཚུང་དུ་
བྱས་བས་ཀྱང་། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་བདེ་ཆེན་འབྲེལ། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་
བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་ནམས་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྲིན་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་།

ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲུད་པ་བསམ་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། ལས་མ་བྱས་པ་དང་མི་བྲུད་པ་ནི། བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བའི་རྒྱར་
རྒྱར་བའི་ལས་མ་བསགས་ན། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་གཏན་མི་སྤྱོད་
བ་སྟེ། སྟོན་པས་ཆོགས་གངས་མེད་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་
ནམས་གིས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་བསགས་མི་དགོས་ཀྱང་ཆ་གཅིག་བསག་
དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལྟར་དང་།

ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་བྲུད་པ་བསམ་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ལྷན་ཅན་དག་
གི་ལས་ནམས་ནི། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་བྲུད། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་
བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྤྲིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
གོམས་ལ་འདི་དག་ལས་ལམ་བཅུ་སོགས་དང་སྤྱར་ཚུལ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོར་གཟིགས།

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། འཁོར་བ་སྤྱིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་དང་། གཙོ་བོ་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་གི་སྤྱག་
བསྐྱེད་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་རྩ་བར་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་
བསམ་པ་ལ་སྤྱག་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མཐེན་སྤྱད་ཤས་ལྟོག་པ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི།

ཅ་བར། ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས། །
 ཡང་ཡང་བསམ་ན་སྤྱི་མཐེན་སྤྱད་ཤས་ལྟོག །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྤྱག་སོ་སོ་ལ་མི་
བསྐྱེད་བཞི། དཔེར་ན་རྒྱ་ཁོ་ནས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཁོ་སྤྱག་དང་ནས་སྤྱག་
སོ་སོ་ལ་མི་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་
འཛུལ་བ་སོགས་ཉེན་འགྲེལ་གནད་འཆོལ་མི་སྤྱི་མཐེན་པའི་ཆུལ་དང་། དེ་བཞིན་
སྤྱི་གནས་འཆོལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞི་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་སྤྱད་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས། འདོད་པ་བཅའ་ཉེ་མ་ཉེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་སོ་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་སྤྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཆུད་དང་། ངེས་པ་
དང་ངོམས་པ་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས། ཡང་ཡང་ལུས་འདོར་བ་དང་
ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས། ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཁོགས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་བྱུག་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེ་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་སྤྱི་ཉི་ཉེས་
དམིགས་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་རིགས་བྱུག་སོ་སོས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་རྣམས་ལ་ཡིད་སྤྱིང་ནས་ཡུན་བསྐྱེད་ཉེ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་
གོམས་ན་ཆེ་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འདི་ག་ཉེན་སྤྱི་མ་པན་ཆད་དུ་འང་། ལྟོབས་

དང་འབྱོར་བ་དང་ཡང་ཆོ་སོགས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཀྱི་
སྤྱི་མའི་སྤྲང་ཤས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་དེ་ལས་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚད་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བར། དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །
 ཡིད་སློན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། །
 ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྒོ། །
 བྱང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་སྦྱེས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡང་
གོམས་པར་བྱས་པས། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་གང་
འདྲ་ཞིག་ལ་ཡིད་གཏད་པའི་སྐབས་ནའང་སྦྱགས་ནད་ཅན་གྱིས་ཐན་མཐོང་
བ་བཞིན་དུ། འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱང་ན་སྤྲུམ་པ་སོགས་དོན་གཉེར་གྱི་ཡིད་སློན་
སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྦྱེ་ཞིང་། ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་
ངང་གིས་སྦྱེས་པ་ཞིག་བྱང་ན་དེའི་ཆེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བཅོས་མིན་
ཞིག་སྦྱེས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གཞོན་ནུ་མ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། འདིག་
རྟེན་གནས་པ་ཚུ་ནང་སོང་བའི་ཆེ་བའི་གཟུགས་བཞིན་གཡོ་བར་
མཐོང་། །འདོད་པ་ཁོས་པའི་སྤྱལ་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་གདེངས་ཀའི་གྲིབ་མ་ལྟ་

བྱར་མཐོང་། །འགྲོ་བ་འདི་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་མེ་ཡིས་ཀྱན་ཏུ་འབར་བར་
མཐོང་བས་ན། །རྒྱལ་པོ་བདག་ཅག་ངེས་པར་འབྱུང་ལ་མངོན་དགའ་དྲར་
ཁོད་དག་ཏུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་རྒྱུང་
གིས་བསྐྱོད་པའི་ཆུ་ཆུ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོན་པར་འཛིག་པའི་མི་ཉག་པ་
དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཛོག་རྒྱུང་ལ་ཉེན་ཆེ་བ་སྐྱེལ་གདུག་པའི་ལུས་
ཀྱི་གིབ་མ་དང་འབྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་མེ་
རབ་ཏུ་འབར་བས་ཀྱན་ཏུ་གདུངས་པར་མཐོང་ནས། སྲིད་པ་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་
ནས་ལོག་པ་བྱང་པའི་བྱིས་པའི་ཚོ་སྣ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེས་ན། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་
པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཐོབ་འདོད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱང་པའི་བྱིས་པ་
བཞིན་དུ་རང་ཅག་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་གྱི་བདེ་བ་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྲན་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཡིན། ཅིས་ཀྱང་བྱར་མེད་སྣམ་ནས་འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་གང་གི་སྐྱབས་
སུའང་སྐྱུག་ཏིང་ཏིང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་
ཅིག་སྐྱེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་འཁོར་བའི་དུན་ཆོག་གས་གང་འབྲ་ཞིག་མཐོང་བའི་
ཆེར་ཡང་ལྷགས་བརྟར་བ་ན་སོ་བཅེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་
པ་རྣམ་དག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་སོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཅ་བར། དེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །
 ཟིན་པ་མེད་ན་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །
 ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱ་རྩ་མི་འགྱུར་བས། །
 སྒོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྟེ་དེ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཞིག་གིས་ཟིན་པ་མེད་ན། ཐར་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས་ཐེག་པ་སྒྲ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕུན་ཚོགས་བདེ་
བའི་རྒྱ་རྩ་མི་འགྱུར་བས། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པའི་སྒོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིད་ཀྱི་སེམས་མཆོག་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྒོ་གང་
ས་ནས་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་
ཆོག་གི། །གང་ཐག་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་རྟུང་པ་ཞིག་གལ་ཆའོ། །ཐེག་
ཆེན་པར་བྱེད་པའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་བས་ན། སེམས་
དེ་གོ་བ་ཙམ་ལས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་དེ་དང་འབྲེལ། སེམས་དེ་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་པའང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འོང་བས་འདི་
ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྒྲིབ་པོ་བཞོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་

གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་པས་དེ་བཤད་པར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་ནམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྟོ་
སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་འདི་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཞེས་པར་
བུའོ། །

འོ་ན་འདི་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན་རྡོ་བོ་རྗེའི་གཞུང་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟོ་སྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་
པ་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སྟོན་སྟོ་སྐྱེད་པ་
སོགས་ཞིབ་པར་རྗེའི་ལམ་ངེས་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གཟིགས།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི།

ཅ་བར། འུགས་པ་ལ་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེ། །
བརྒྱུག་དཀར་ལས་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྐྱམས། །
བདག་འཛིན་ལྷགས་གྱི་བ་བའི་སྐབས་སུ་ཆུ། །
མ་ངེག་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས། །

སྐྱ་མེད་མིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཅུ། །
སྐྱག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར། །
གནས་སྐབས་འདི་འདྲར་གྱུར་པའི་མ་ནམས་གྱི། །

ངང་ཚུལ་བསམ་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱུ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལན་གཅིག་ཙམ་མིན་པར་ངང་
ཉིད་བྱམས་བཅེས་སྐྱོང་བའི་མ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། རི་གཟར་ངོས་
ཀྱི་འབབ་ཚུ་ལྟར་བྱགས་བྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བའི་འདོད་པའི་ཚུ་བོ་དང་། སྤྱིད་
པའི་ཚུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཚུ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་ཚུ་བོ་སྟེ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་
ཡི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་འཁོར་བའི་འཛོག་དགོན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་
ཞིང་། དེ་ཡང་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བའི་ཟག་བཅས་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་
སྤྱོད་པ་ཀྱན་ནས་བསྐྱམས་པས་ངང་དབང་དུ་འབྱོས་པའི་སྐལ་བ་དང་ཡང་
བྲལ། ཚུལ་ལྷགས་དེ་ལས་ཀྱང་ངན་བ་ཞིག་ནི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་
ལྷགས་ཀྱི་དྲ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་པས་བཅོན་གྱིས་སྤངས་པ་ཡང་དཀའ་ཞིང་།
ད་དུང་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པའི་སྐྱག་རུམ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཀྱན་ནས་འཐེབས་
པས་འབྱོས་པའི་ལམ་བུ་ཙམ་ཡང་ཉིད་ཐབས་བྲལ་ལ། རྒྱུ་གནས་ངན་ཡང་
སྤྱོད་བསྐྱལ་གྱི་འཆོང་བ་མེད་ན་གནས་དེར་འཆིང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱང་།
རིགས་དྲུག་རྒྱུད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་གནས་བཞི་འགྲོ་བ་གསུམ་སོགས་དང་ད་དུང་ནང་
གསེས་གྱིས་ཆོད་སྤྱལ་དང་གང་དཔུལ་སོགས་སུ་མཐའ་མེད་པའི་སྤྱིད་པར་
སྐྱེ་ཞིང་། རྒྱུ་བ་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་བ་དེ་སྟེད་དུ་སྤྱོད་བསྐྱལ་བ་རྒྱུད་དང་དྲུག་དང་
གསུམ་སོགས་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ངན་པ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་པའི་ངང་གི་མ་གཞན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་སྐྱོ་པོ་

དེ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ཞིང་རིག་ནས། དེ་ནམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་དགྲོལ་བའི་
ཁུང་ད་ལྟར་བདག་རང་ལ་བབ་འདུག་ཀྱང་ད་ལྟར་བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་
བ་མེད། རྣམས་པ་སྤྱུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་
གཅིག་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིད་
ཀྱི་སེམས་མཆོག་དེ་ཉིད་ཆེས་སྤྱར་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅེས་ཞེས་པའོ། །

སྤོབ་སྤྱིངས་ལས། ཉེ་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་གྱུར་
པ། །སྤོང་གི་ནང་དུ་སྤྱང་བ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བཞིན་དུ། །སྤྱེ་ཤི་འཕོས་པས་ངོ་མ་
ཤེས་པ་དེ་བོར་ནས། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་
མེད། །ཅེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་ཆུ་བོ་བཞི་ལ་གཞུང་གི་འགྲེལ་མཛད་
དུ་མས་སྤྱེ་ཆ་ན་འཆི་བཞི་ལ་བྱེད་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།
མི་ཡི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྤོལ། །བྱ་འདི་བྱི་
ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །ཁོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག་ཅེས་དང་།

ཆོག་གས་ཀྱི་གཏམ་ལས། ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ། །མི་
ནམས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་སྤང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་གཟིར་བས་དཔྱལ་བ་
མཆོངས། །དབུལ་བས་གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་པ། །འདི་ཡི་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡང་། །མཐུ་ལྷན་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུ་མེད་པ། །ནམ་པར་གཞོན་ཞིང་
འཆེ་བ་དག །ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆུ་བོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
སྤྱར་བ་སོགས་ལ་ཁུངས་མཛད་པ་ཡིན་འདྲ་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཆུ་བོ་ནི་
འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཅ་བར།

ཕྱགས་པ་ལྟ་བུ་བཞེ་ཡི་རྒྱུ་གིས་ཁྱེད། །ཞེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོར་
ཁྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བོས་ཁྱེད་ཞིང་
ལས་ཀྱི་ཐག་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་བྱ་བའི་སྤྱབས་
སྤྱོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཀྱང་ཞེས་ལ། ཁྱེད་པར་དུ་སྤྱབས་སྤྱོད་ཞེས་
པས་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱ་རྩ་བ་དང་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་གཉིས་རེ་མོས་
སྤྱོད་བྱེད་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་
རིམ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འཇུག་པར། ཉོན་མོངས་སྦྱོན་ནས་ས་
མ་ལུས་འཛིན་ཆོག་པས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོ་ཡི། ཞེས་དང་ཁོག་གཅིག་དུ་
སྤང་ཞིང་། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་རྒྱ་བོ་ནི་རྣམ་ཉི་ཤུ་
རྩ་དགུ་ལྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་བཙོ་ལྷ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་བཞི་དང་། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་བཅུ་ལྟེ། །སྤྱི་པའི་རྒྱ་བོ་ནི་རྣམ་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཅུ་དེ། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བཅུ་དེ། །ལྟ་པའི་
རྒྱ་བོ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་རྩ་དགུ་གོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱ་བོ་ནི་རྣམ་བཙོ་ལྷ་ལྟེ། སྦྱོར་
བ་ཡང་རྒྱ་བོ་བཞི་དུ་རིག་པར་བྱལོ། །ཞེས་རྒྱ་བོ་བཞི་དོས་བཟུང་ནས་དེའི་
དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་དུ་ཞེས་
པ་ནས་ཁྱེད་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་བོ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
བསྐྱེད་ནས། ཕྱགས་པ་ལྟ་བུ་བཞེ་ཡི་རྒྱུ་གིས་ཁྱེད། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་པས་སྦྱེ་ཁྱོ་སོགས་བཞེ་སྐབས་འདིའི་རྒྱ་བོ་ཡིན་མིན་ལ་སོམ་ཉི་མེ་
དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་

པའི་ལྷ་བ་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དངོས་བསྟན་
བཤོ། །དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཆོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

ཅ་བར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །
 དེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །
 སྲིད་པའི་ཅ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་པས། །
 དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །

ཅེས་གསུངས།

 དོན་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱུས་གསུམ་སོགས་མདོ་
དང་། ཅ་ཤེ་སོགས་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ན། ཐར་པ་དང་
བྱང་རྒྱབ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དེས་འབྱུང་དང་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཇི་ཅམ་
གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་བཅད་པར་ཉེ་སྤངས་མི་
རུས་པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་སྐྱབ་
བྱེད་དོན་ཇི་གཟེགས་མ་དང་ནམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་སོགས་ལ་དེས་པར་རྟེན་
རྟེན་གྱི་བར་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་མེད་པར་སྲིད་པའི་ཅ་བ་བཅད་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་གོང་དུ་འང་སོང་
ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་ནི་འཁོར་བའི་ཅ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ལྟན་སྐྱེས་

ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བ་ནི་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱད་
སྤྱངས་ནས་དེ་དང་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱད་སྤོངས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་གིས་སྤང་དགོས་
ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་
འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སྤྱད་སྤྱང་མེད་
པར་ནི། །དེ་སྤོང་བ་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ས་སོགས་སྤོངས་
དང་འགལ་མེད་ཀྱིར། །འཁོར་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཙོད་མིན། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་
པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ། རྩ་ཤང་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་
རྟོགས་པའི་ཚུལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་ཆེ་བའོ། །དང་སོ་ནི།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཚུལ།

ཅ་བར། གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །

དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱན་ཞིག་ན། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་སོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཏེ། འཁོར་བས་བསྐྱུས་
པའི་ཀྱན་ཉོན་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱན་གཉིས་དང་། མུང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་

བའི་ནམ་བྱར་གི་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གཉིས་དང་དགག་སྐྱབ་བྱ་བྱེད་
སོགས། རྒྱ་ནམ་ལས་འབྲས་བྱ་ནམ་སྐྱུག་ལྟར་དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་
བར་ཆོད་བྱབ་ཏུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་བའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་
ཀྱན་ལྷོ་རོར་ཞིག་ཅིང་ཁེགས་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགེས་
བའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་བའི་དོན་ནོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་དགེས་བའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་
པ་དང་། འོག་ཏུ་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྣམས་པ་དང་། མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་མི་
འཕྲོག་པར་གསུངས་པ་ནམས་ཆིག་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་བབས་ལ། རྒྱ་
ནག་རྩ་ཤང་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་དབྱེད་བའི་
རིག་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་དགེས་བའི་རྒྱལ་དང་།
དེ་ལྟར་རིགས་ཅི་མ་མེད་པས་བཀག་སྟེ་མཐའ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཅད་ནས་
སུན་འབྲིན་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱལ་བ་དགེས་བའི་ལམ་བཟང་ལ་ཞུགས་
ཞེས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་རྩ་ཤང་
གིས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་མཛད་པའི་མདོའི་ཁྱད་སངས་བརྒྱད་
ཅུ་བྲངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །འདིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ནལ་མ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱལ་
བའི་བསྐྱར་བའི་སྤྲོད་པོ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱེད་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་བའི་རྒྱལ་བྱང་རིང་དུ་སྤངས་

ཏེ། རི་ལྷར་བྱང་ཞུགས་ཀྱང་ནི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་བསྐྱར་བྱང་བའི་
སེམས་ཙམ་འདྲིམ་ཅིག་ལ་ལམ་གྱི་དམ་པར་བཟུང་བའི་ལོག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
ཐ་ཆད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ལུང་དང་
རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོག་གས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྒྱལ་བ་
དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་མཛད་མོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་བདག་འདྲིན་ཀུན་ལྷན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལེགས་པར་ཁེགས་ཏེ་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཆོམས་ནས་ལྷ་བའི་དབྱུང་
བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཙམ་པར། ལྷང་བ་རྟོན་འབྲེལ་སྦྲ་བ་མེད་པ་དང་། །
 ལྷོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །
 རི་སྤྱི་སོ་སོར་ལྷང་བ་དེ་སྤྱི་དུ། །
 ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྷར་ལྷང་བ་དེ་ཁོ་ན། །ཀུན་རྗེ་བ།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་དབྱུང་བ་ཐ་སྦད་པའི་སློ་ངོར་དོན་དའི་གདགས་
གཞི་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཙམ་ནས་འདི་ནི་བྱམ་པའོ། །འདི་ནི་ཀ་བའོ་ལྷ་བའི་
མ་དབྱུང་པའི་སློ་ལ་ལྷང་བ་ཙམ་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་དེ་ཉིད། ཐ་སྦད་ཆད་

མ་གསུམ་ལྷན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་དང་དགག་སྐྱབ་
སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞག་འབྲུལ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་ཅུས་པས་ན། སྐྱབ་
མེད་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་ལ་ཆོད་བྱུང་དུ་འཛོག་པའི་གོ་ལུགས་དེ་དང་། སྦྲང་བ་
ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་སྟེ་མདོ་སྟེ་ལས་སྦྲང་ཉིད་ཡོད་མིན་སོགས་ཁས་ལེན་
བཞི་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་གོ་བ་ལེན་ལུགས་གཉིས། གོ་ལུགས་ནོར་བའི་
དབང་གིས་རྩི་སྤྱོད་སོ་སོར་གཅིག་གིས་གཅིག་འགོག་པའི་འགལ་འདུ་སྦྲང་
བ་དེ་སྤྱོད་དུ། རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་
བསམ་བླགས་ལོ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་སྐྱབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་
རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

འདིའི་ཚུགས་སྐྱ་ནི་རྩ་ཤང་སོགས་ཉི་ཚུགས་དེ་དག་གིས་སྦྲང་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་མདོ་སྟེ་དགོངས་པར་
སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྦྲང་བ་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པའི་ཆེ་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་ཀ་
ཡོད་པས་དོན་དམ་འཛོག་མི་ཅུས་ལ། དོན་དམ་འཛོག་པའི་ཆེ་ཡོད་མེད་
སོགས་བཞི་ཀ་དགག་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་མི་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སྟེ་ལས་སྦྲང་བ་ཁས་ལེན་བཞི་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། སྦྲིང་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་ཀ་དགག་དགོས་པའི་དོན་མིན་པར།
ཆོས་གང་འཛོག་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་སྟོལ་ལྟོས་པས་ན་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་
བཞི་རེ་རེ་ནས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དང་རིགས་པའི་དབང་སྐྱབ་རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཡོད་མེད་སོགས་དགག་དགོས་ན་མདོ་ལས་
དགག་བྱའི་སྐབས་མང་པོར་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱར་བ་དགོས་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

ཀུན་རྫོབ་གྱིས་དོན་དམ་འགོག་ན་ཐབས་གྱིས་ཤེས་རབ་དགག་
དགོས་པས་སྤྱིན་དཀར་ནག་གཉིས་ཀས་ཉི་མ་བསྐྱིབས་པ་ལ་བྱད་མེད་པ་
བཞིན་སྤྱོད་ཕྱོགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་གོགས་སུ་སྦྲ་
བའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་དུས་སུ་སོ་ནམས་
བསྐྱུངས་པ་ཙམ་ལའང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བ་དགོས་ན་འབྲས་
དུས་སུ་སྦྱ་ཐུགས་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཡ་
མ་བྲལ་བ་དགོས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་ཞིག་བཞེད་པ་ནི་གངས་ཅན་པའི་བདག་ཤེས་གྱི་སྦྱེས་
བྱ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས་རྟུལ་ཤང་མ་ཡ་ན་ཞེས་གྲགས་ཆེན་པོ་དེས་དེ་ཙམ་
ནི་ཨེ་སྦྱ་བསམ་པ་མཆིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མདོ་ལྷང་བརྒྱད་ཅུས་བསྐྱབས་པར་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་བཞེད་པ་གསལ་ལོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྦྱས་ཆེ་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་
ཞིང་། །དོན་དམ་སྦྱས་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་འགྱུར་བའི། །ལྟག་ཆོད་མཐའ་ལྟའི་
གཞན་དབང་གྱུར། ཅེས་རང་སྤྲེའོག་མའི་ལུགས་ལའང་ཀུན་རྫོབ་སྦྱས་ཆེ་དོན་
དམ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་བའི་ཆེ་བ་ལ་གཉིས། སྤྱང་ཕྱོགས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོ་ཁ་

ཕྱོགས་པས་ཞེན་པ་སྤངས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ཞེས་པའི་ཆེ་བ་དང་། གུན་
རྩོལ་གྱིས་རྟག་མཐའ་དང་སྦྱང་བས་ཆད་མཐའ་སེལ་བའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

གུན་རྩོལ་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་པས་ཞེན་པ་སྤངས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་
ཞེས་པའི་ཆེ་བ།

ཅ་བར། ཉམ་ཞེས་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། །
 རྟེན་འགྲུལ་མི་སྦྱར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །
 རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་གུན་འཛིག་ན། །
 དེ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྩོགས་པ་ལགས། །

ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མ་དབྱུང་བ་ཐ་སྦྱད་པའི་སློ་ལ་སྦྱར་ཅམ་གྱི་ཆོས་ལ་
གུན་རྩོལ་དང་། དེ་ཡང་སློ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འགྲུལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དོན་
དམ་པར་མེད་པ་དེ། གུན་རྩོལ་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་ལ་ལུང་
རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཤིང་གོམས་པ་ན། ཉམ་ཞེས་བདེན་
གཉིས་སློ་ལ་འཆར་བའི་ཆེ་ན་སྤྱི་རེས་འཛིག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་
འགྲུལ་མི་སྦྱར་བར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེས་པའི་རེས་ཤེས་
རང་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱངས་ཤིང་། དེའི་མཐུ་ལས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཡན་
ཆད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་གུན་འཛིག་སྟེ་བདེན་འཛིན་སྤངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རང་ཞེས་ཏུ་སོང་བ་ན། དེའི་ཆེ་ལྟ་བུའི་གོལ་ས་གུན་
ལོག་པས་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ལས། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་
སྒྲུངས་ཀྱི་འཛིན་ཀྱི། །རང་བཞིན་གྱི་བཤེས་འཛིན་སྒྲུངས་ཡིན་པར་
གོ། ཞེས་དང་། སྒྲུབ་སྒྲོལ་གྱི་མཆོད་ཀྱི་ལྷ་ཁྱེད་ལས། དེ་རང་ལ་རི་
ལྷ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡོད་ན་རང་གི་དེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཐམས་ཅད་དང་།
དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་རི་ལྷ་འོང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འགའ་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིའི་དེས་ཤེས་བདེན་འཛིན་ལ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་
ཡང་བདེན་འཛིན་དེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཁྱེད་མེད་ཅིང་། གཞན་དག་ཡོད་
མིན་སོགས་མཐའ་བཞི་ལ་སྒྲུབ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། རྗེ་ལྷ་མའི་རྟག་དུའི་
རྟོགས་བརྗོད་དང་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་ལྷ་བྱ་སྒྲུབ་ཐམས་ཀྱི་གཞུང་
འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་དེ་ལྷ་སྒྲུངས་པ་ཡོད་མོད། རྗེ་བཙུན་ཀྱི་ལྷ་བའི་
ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་རྟོགས་སྒྲུབ་ཡོད་མིན་སོགས་ཅི་ཡང་འཛིན་དུ་མེད་པའི་
ལྷ་བ་དེ་བཞག་ཅིང་། ཁྱེད་པར་དུ། ཅུ་བ་ལས། སྒྲུབ་བ་རྟོག་འབྲེལ་སྒྲུབ་
མེད་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་བྱལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རྗེ་སྤྱི་སོ་སོར་
སྒྲུབ་བ་དེ་སྤྱི་དུ། །ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ཅེས་དང་
ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་ནང་འགའ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་དོན་རྒྱལ་མ་ཅི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་
བདག་འཛིན་ཀྱི་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་འཛིན་ཀྱི་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
ཁེགས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས། ཅུ་

བར། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱང་འཛིག་ན། ཞེས་མང་ཚིག་སྐྱུར་བ་ཡིན་པས་བདེན་
འཛིན་གང་ཞིག་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཁྲིའང་ཀྱང་མ་ཁྲིགས་པའི་བར་སྟོང་
ཞིག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
ཁྲིགས་ནས་སྐྱུར་སྒྲེས་ཀྱི་དེ་མ་ཁྲིགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་སྣང་ཐོག་གས་ཀྱང་རྫོང་གི་ཚོས་ལ་སེམས་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་
 དེའི་མཐུ་ལས་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་གི་ཞེན་ཡུལ་ཅམ་ལས་མ་ཁེགས་
 བ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ལྟན་སྐྱེས་ཡན་ཆད་གི་བདེན་འཛིན་
 གི་ཞེན་ཡུལ་ཀྱང་ཁེགས་ན་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 བས། ཅུ་བར། དེས་ཤེས་ཡུལ་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱང་འཛིན་ན། །ཞེས་པའི་
 དོན། ཉེན་འབྲེལ་མི་སྐྱ་བར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེས་ཤེས་
 རང་སྟོབས་གིས་འཛིན་ཡང་། ད་དུང་ལྟ་བུའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པས་མ་ཁེགས་
 མེ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་གི་ཞེན་ཡུལ་ཀྱང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 རྒྱལ་གི་དོན་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་དེས་ཤེས་ནི་དོན་དམ་དེས་པའི་དེས་
 ཤེས་ལ་སྐྱར་བ་ཉིད་གོ་རྒྱུ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྣང་ངོ་། །

ཟེ་གྲ་མའི་ལེགས་བཤད་ནམས་སུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་མ་
 ཟེན་པར་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་བརྟན་པས་
 ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོབ་
 དཔོན་སེང་བཟང་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་ཀྱི་རིགས་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
 བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་འགོག་པ་སོགས་ཀྱང་བྟན་པར་བྱཏོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་རྟག་མཐའ་དང་སྟོང་བས་ཆད་མཐའ་སེལ་
བའི་ཆེ་བའོ། །

ཙ་བར། གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །
 སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །
 རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། །
 མཐར་འཛིན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྤང་སྟོགས་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་བས་
ཞེན་པ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཞིག་བའི་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཐད་ཆེ་བ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཆད་གྲུབ་ནི་མ་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་བའི་སྟོ་ལ་
སྤང་བས་འཛོག་བས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྟོ་དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཙམ་དུ་གོ་ན།
ཡུལ་རང་སྟེང་ནས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་ཁེགས་ཤིང་སྟོས་པར་བཏགས་
ཙམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་
མཐའ་འབད་མི་དགོས་པར་སེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ན་སྤང་བ་སྟོང་
བའི་སྟོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་འོ། །

དོན་དམ་ནི་ཆོས་ཙན་ཀུན་རྫོབ་ཆད་གྲུབ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་དུ་
བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཁེགས་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་བའི་དོན་
ཡང་ས་སྟོགས་བུམ་བས་སྟོང་བ་ལྟར་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་

བས་སྦྲང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ཞེས་སོ། །

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྦྲང་བས་བདེན་ཡོད་འགོག་གི་
སྒྲིབ་ཡོད་པ་ཅམ་མི་འགོག་ཅིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་གཏིང་ནས་གོ་ཤིང་
འདིས་པ་ན། རམ་ཞིག་སྦྲང་སྤྱོད་དེ་དམ་ལ་ཡིད་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་
དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལའང་དེས་པར་རང་
སྦྲང་གིས་འདྲེན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ནི་ཆོས་དེ་དག་དོན་ལ་ཡེ་མེད་དུ་ལྟ་བའི་
མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྦྲང་བ་ཉིད་ཉིན་འབྲེལ་ལམ་ཀྱང་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྲང་བ་ཉིད་དང་ཀྱང་རྫོགས་ཆད་བྱུང་གི་བར་ཆ་
གང་ལྟར་མི་སེམས་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་པན་ཚུན་སྦྲོས་ནས་བྱུང་བའི་
གཅིག་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་དེ་ལེགས་པར་ཞེས་པ་ན། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟ་བའི་བར་ལྟ་ངན་དེའི་གཞན་དབང་དུ་ཆུད་ཀྱང་དུས་དེ་
རིང་ནས་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་རང་དབང་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤོ། །

མཁས་པ་བྲགས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཆད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲང་བ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་
ཁྱད་པར་བྱས་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲང་ཡང་སྒྲིབ་ཡོད་པས་མི་སྦྲང་
བར་བྱུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་སྦྲང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དུ་སྒྲིབ་ཡང་། དེ་
ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྲང་བ་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲིབ་དགག་བྱ་དགག་བྱུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་འཕངས་པའི་

ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་
རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་གྱི་དགག་གཞི་མ་མཛུགས་བར་གསུངས་པ་དེ། རྗེ་
བརྟེན་པས་ཉེ་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་
དགོངས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་
འཐུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲིས་ཆོས་གཞན་བྲམ་ཟེ་མི་འཕེན་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ད་དུང་གཞུང་འདིའི་འབྲེལ་བྱེད་གྱི་ཁུར་ལེན་པ་དུ་མས་གོང་གི་རྩ་
ཆོག་ལ་ས་བཅད་བཟམ་པ་ན་ལྟ་བའི་དབྱེད་པར་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་
གཞུང་དུ་མཛད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟགས་པའི་ཆད་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་བྱེད་པ་
སོགས་ནི་བྱ་རམ་གྱི་ཤུད་པ་ཅམ་ལས་སྟོང་པོ་མ་སྤྱོད་བ་ཁོ་ནར་འདུག་སྟེ།
གཞུང་འདི་དག་གིས་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཞོར་བསྟན་
ཡིན་ཞིང་གཙུག་པོར་སྤྱང་བ་ཆད་བྱུང་གྱི་སྟོང་ནས་དོན་དམ་འཛིག་ཚུལ་དང་།
དེའི་དབང་གིས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འདུག་འོང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀུན་རྫོབ་གྱིས་རྟག་མཐའ་དང་དོན་དམ་གྱིས་ཆད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་སོགས་
རྩལ་འདོན་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མ་གོ་ན་སོ་ནམ་ལ་
འབད་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ལྟར་འགྱུར་རོ། ། སྤྱང་སྟོང་པན་ཚུན་གྲོགས་
སུ་འཆར་བའི་ཚུལ་དང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་དག་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱངས་གང་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། ཅུ་ཤེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་

བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་དཔེར་ན། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེན་འགྲུབ་
ཏྲ་མང་དུ་སྐྱུལ་བའི་ཆོ། སྐྱེ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་དེ་ཏྲ་མང་སྤང་བཞིན་དུ་
སྦྱོང་བར་ངེས་པ་དང་སྦྱོང་བཞིན་སྤང་བར་ངེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཆོ་ཏྲ་
མང་སོགས་སྤང་སྦྱོང་གཉིས་ཀྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་བསྦྱོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་
དུ་བུམ་སོགས་དང་དེའི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ། །

སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྦྱོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་འགྲུལ་བ་
འགའ་ཞིག་ཏུ་དེའང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་སྤང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་
ཞིང་སྦྱོང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་ཡང་ལུགས་དེས་སྤང་བ་
ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྐྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་འོན་སྦྱོང་བ་སྤང་བའི་གྲོགས་སུ་འཆར་བའི་སྦྱོང་བ་དེ་གང་ལ་
བྱེད་སྒྲུལ་ན། སྦྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡན་ཆད་གྱིས་བཞེད་པའི་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྦྱོང་བའི་ལྟ་བུ། མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་
བཞེད་པའི་གང་ཐག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྦྱོང་བའི་ལྟ་
བུ། སེམས་ཅམ་པ་དང་ནལ་འཕྱོར་སྦྱོང་བའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བཞེད་
པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པས་སྦྱོང་བའི་ལྟ་བུ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་
པའི་ཆོས་ཅན་རང་ངེས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་ལྟ་བུ། ཐལ་
འགྱུར་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་
སྦྱོང་བའི་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་

མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྦྲུབ་ཞབས་གྱི་ལམ་
ལས་ནི། །སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྫོབ་དེ་ཉིད་
བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཆད་བྱུང་དང་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དང་དེ་གཉིས་
གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་འབྲལ་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་
པབ་པ་ལ་སྤྱོད་པས་གཞན་དག་ན་རེ། སྤང་བ་ཆད་བྱུང་ཏུ་འཛོག་ན་རྟོགས་
པས་པར་བཏགས་ཅིང་ལ་ཆད་བྱུང་འཛོག་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ང་ཆོས་སྤྱི་
ཤེས་དོན་གོ་ལ་མི་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ལྟར་དེ་མི་ཡིན་པར་ཆད་མས་བྱུང་
པར་ཐལ། རྟོག་པས་པར་བཏགས་ཅིང་ལ་ཆད་བྱུང་འཛོག་རུས་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། ཡུལ་གྱ་གཞན་ཞིག་གི་རྩོལ་མི་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡོད་
པས། རྩོལ་ཅིན། མི་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བྱིར།
བྱུང་སྟེ། ང་ཆོས་མི་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ལ་མི་འཛོག་རུས་ན་གཞན་དག་
ལ་འང་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་དང་།

ཡང་ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་སྦྱལ་ཆད་མས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་སྦྱལ་དུ་རྟོག་
པས་བཏགས་པའི་བྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་ལ་ལན་རྩེ་ལྟར་
འདེབས་ཤེ། ཡུལ་གྱ་གཞན་གྱིས་རྩོལ་མི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་མི་
དང་། ང་ཆོས་སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་ལ་མི་ཞེས་མིང་བཏགས་པའི་མི་གཉིས་མིང་
འབྲེལ་འདྲེན་གཏན་ནས་མི་འབྲེལ་ཞིང་། དཔེར་ན། གང་ཟག་ཐ་མ་པ་ཞིག་ལ་

སངས་རྒྱུ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སངས་
རྒྱུ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་གཉིས་ཆོག་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་བཞིན་ཡིན།
དེས་ན་རྟོ་ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་པའི་ཆེད། དེ་ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཞེས་
པའི་མི་དེ་ཡིན་ཡང་། ང་ཆོས་མི་ཡིན་མིན་དབྱུད་པའི་མི་མིན་ཞེས་ལན་
འདེབས་དགོས་ཏེ། ང་ཆོས་མི་ཡིན་མིན་དབྱུད་པའི་ཆེ་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་ལ་
མི་ཞེས་པའི་མི་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་དབྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་གང་ཟག་ཐ་མ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ལའང་
མཚུངས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་གྲགས་པའི་
སངས་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་འཇམ་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

ཐག་ཁ་སྤྲུལ་དུ་ཆོད་མས་བྱབ་མ་བྱབ་དང་སྤྲུལ་ཤེས་དོན་གོ་མི་ཡིན་
པར་ཆོད་མས་བྱབ་མ་བྱབ་གཉིས་ཀྱང་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། འདྲུག་པའི་རྟེན་
ཆེན་ལས། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
ཙམ་ཞིག །ཐག་པ་ལ་སྤྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ལུས་
སོགས་རྣམས་དང་ཐག་པའི་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་བྱ་བ་བྱེད་པར་བྱས་
མི་བྱས་སོགས་ནི་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་
མི་དགོས་དང་། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་གཞིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་

པར་འདོད་པ་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ལ། བ་སྟད་
པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་བ་
སྟད་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འམ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པ་
ཞིག་ནི་བ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་མེད་པར་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

ཡང་ཐག་ཁའི་སྟེང་གི་སྒྲུལ་ནི་འབྲུལ་སྒྲང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ལམས་
གསུམ་སོགས་ནི་ལས་སྒྲང་ཡིན་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ཆོད་བྱུང་འཛོག་མི་
ཅུས་པ་དང་ཅུས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ལ། ལས་སྒྲང་ལ་ཆོད་བྱུང་འཛོག་པ་
དང་རྟོགས་བཏགས་ལ་ཆོད་བྱུང་འཛོག་པའི་སྐབས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་སྟེ་
པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ངོས་གཞུང་
གི་གཞུང་དུ་བྲངས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

བ་སྟད་ཆོད་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་བ་སྟད་ཆོད་མ་གསུམ་ལྡན་དུ་ལྟག་
མཐོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་ལ་མ་གྲགས་
པའི་ཐབ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་ནམས་འཛོག་རྟེན་ལ་གྲགས་པར་རི་ལྟར་འཛོག་
སྟེ་མ་ལ། སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ནི་དོན་དམ་དབྱུད་པའི་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་ཤེས་པ་རང་ག་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཀྱི་སོ་སྟེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པར་གྲགས་

བའི་འཛིག་རྟེན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ལས་འབྲས་དང་ས་
ལམ་ལ་སོགས་བ་བལ་བ་ལ་མ་གྲགས་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་བ་དང་སྤྱོད་བ་ལ་
སོགས་བས་ཡུལ་དུ་བྱས་བའི་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་ཡིན་མི་དཔྱད་བའི་
ཤེས་བ་རང་ག་བ་ལའང་སྤང་བ་ཡིན་བས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་བ་མ་ཡིན་
བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

ཡང་དགོ་ལྷན་བའི་ནང་དུ་ང་ཚོ་ཐ་མ་བའི་སྒྲོས་ལིང་ངར་མཐོང་བའི་
བྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་འདོད་བ་དང་། ཚེད་བའི་སྐབས་སུ་མིག་
གིས་ལིང་ངར་མཐོང་བའི་བྱམ་བ་དགག་བྱ་ཡིན་ཡང་མིག་ཤེས་ཆད་མས་
རྟོགས་བྱར་ཁྱུར་བའི་བྱམ་བ་ཞིག་ཟུར་དུ་འཛོག་ཟེར་ཡང་། མིང་གིས་མ་
མཐོང་བའི་བྱམ་བ་འདྲ་འཛོག་ན་ལས་གཞན་ང་ཚོའི་མིག་གིས་མཐོང་བྱིར་
ལིང་ངར་རིལ་རིལ་ཞིག་མཐོང་འོང་བ་འདི་མངོན་སུམ་ཡིན། རིལ་རིལ་ལིང་
ངར་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ནི་དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི་མཐོང་བའི་
བྱམ་བ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་བའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མཐོང་བའི་མིག་
ཤེས་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་རི་ལྟར་བསྒྲོག།

རྗེ་གྲུང་རུ་བ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་དགག་དུ་འཆད་བ་
ནི་རྗེ་ལྷ་མའི་སྐྱ་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་འཆད་པར་འདྲ་སྟེ། ལེགས་
བཤད་གསེར་སྤེང་ལས། འོ་ན་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་བ་གཉིས་ལས།
ཞེས་ལུགས་གཉིས་བྱས་ཏེ། ལུགས་བྱི་མའི་འདོད་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ།

བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ནི་མིན་གྱི་མཉམ་གཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ་ནི་སྤང་བ་བྱུང་བ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་མ་ནི་ཙོད་པའི་གནས་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་སྤྱི་མ་ཁས་ལྷང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ལ་འདོགས་པས། ཞེས་དང་།

མདོར་ན་གཤེས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སྤྲ་རབས་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

རྟག་དུའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་རྗེ་དབྱང་གྲངས་སོ་དྲུག་གི་སྒྲུབས་སའང་ཅི་ཡང་འཛིན་མེད་གྱི་ལྟ་བ་འདི་ཐུགས་ལ་བདེ་ཙམ་ཡོད་པར་དད་འཇུག་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་འགོག་ཚུལ་ནི་རྗེ་ལྷ་མའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་མོ་ལྟ་རྣམས་སུ་ལུང་རིགས་ནི་མ་མེད་པས་དགག་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་སོགས་ལ་གཞིགས།

མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བས་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་འདི་སྤྲ་རབས་པ་པལ་ཆེ་བས་འདོད་ཅིང་བཀའ་ངོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་བདེན་

བ་བདེན་གྲུབ་དང་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པས་མི་འདྲ། འདིའི་དོན་ནི།
དོན་དབྱུང་རིགས་པས་ཡོད་མིན་སོགས་མཐའ་བཞི་ཀ་བཀག་སྟེ་མཐར་ཅི་
ཡང་འཛིན་དུ་མེད་པའི་མཆོམས་སུ་སྟེབས་པའི་ཆེར་དོན་དམ་ཏྲོགས་ཞེས་
ཐ་སྙད་མཛད་པ་སྤར་བྲངས་པའི་ལེགས་བཤའ་གསེར་ཐེང་དུ་ཤིན་ཏུ་
གསལ། འདི་རྒྱ་ནག་རྩ་ཤུང་གི་ལྟ་བ་དང་མི་གཅིག་ཟེར་མཁན་མང་ཡང་།
རྒྱ་མཆོན་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་ཅམ་ལས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་
མཚུངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དགེ་ལྡན་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་དགག་
གཞག་མཛད།

ལྟ་བ་འདི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཟེར་མཁན་མང་ཡང་ལྟ་བ་འདི་ལ་
དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་དུ་མེད་པས་མེད་དགག་དང་
མ་ཡིན་དགག་གི་དོན་རྣམས་མ་ཞིག་མེད་ཅིང་། འདི་མ་ཡིན་དགག་གི་གོ་བ་
ལེན་ལུགས་ཀྱང་འདི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་དང་དང་སྤར་ཏེ། ཡོད་མིན་
སོགས་བཞི་ཀ་བཀག་ལུལ་དུ་རང་བྱུང་གི་སེམས་གྱིས་ཡོད་མིན་སོགས་
བཞི་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་རང་གིས་རང་རིག་པས་ན། དགག་བྱ་ད་ལྟའི་
སྟོ་ལ་སྤང་བའི་ཡོད་མིན་སོགས་བཞི་ཀ་སྟོ་འཁྱུལ་བའི་རོལ་པ་ཅམ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་དག་སྟོ་འཁྱུལ་བའི་རོལ་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞིགས་ལུལ་
དུ་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་གཞིར་བཞུགས་པའི་རང་བྱུང་གཉིས་མེད་གྱི་
སེམས་ཅམ་ལུས་པས་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དགག་པ་གཉིས་
གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་འདི་

གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྒོ་རང་ག་བ་ལ་རྣམ་པར་འཆར་ཚུལ་
གྱི་སྒོ་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ལས། ལམ་མཐོན་པོར་སོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་
པའི་ཡིད་ངོར་འཆར་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་ན་དགོ་ལྷན་པའི་བྱུང་མཐའ་ལྟར་ཡང་
སྒོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེར་སྒྲིང་སོགས་ལས་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གིས་རང་གིས་རང་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲགས་
ཟླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲེན་ཐབས་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཆེར་ཡང་ཐབས་སྒོང་ཉིད་ངེས་པ་དང་གསལ་བ་ལྟ་སྟེ་འཆར་
པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ངོ་ལ་
སྒོས་ཏེ་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་ལས། དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་
ཅིག་བསྐལ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་རྒྱས་པས་འགལ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྲ་མི་
རུས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ན་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་
པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་རྗེ་
བཅུན་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྤྱད་ལས་འདས་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་ལས། བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་
འགྲུལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་

ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཡོད་མིན་སོགས་བཞི་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཉམ་གཞན་གྱི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་
ནའང་། ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་དེ་མ་
ཡིན་དགག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་སྒོ་དོན་མཐུན་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་
གང་ཡིན་མཆོན་འཛིན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་ལ་བྱམ་སོགས་མེད་
ཀྱང་སྒོ་འཁྲུལ་བའི་ངོ་ལ་ཤར་བའི་བྱམ་སོགས་དམིགས་པར་བྱེད་ནའང་།
བྱམ་པ་དམིགས་པར་མི་འཐད་པ་དང་དེ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡང་མེད་
པས་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་འདི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟག་
དགོས་པའི་གནས་སུ་མཐོང་ངོ་། །

རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་དོན་ཡང་། ཀུན་བྱེད་ལས། གཅིག་རྫོགས་
གཉིས་རྫོགས་སེམས་ལ་རྫོགས། །གཅིག་རྫོགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་
རྫོགས། །གཉིས་རྫོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་རྫོགས། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་གཞི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདྲ་
ཞིང་། དེ་ལས་མ་གཡོས་པས་ན་རྫོགས་པ་སྟེ་ངོ་མོ་དེ་ཅུ་དུ་ཟད་ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། །སུན་སུམ་ཆོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་འོད་གསལ་བའི་ངོ་
མོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྒྱ། དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྒྱ། དེའི་ཐུགས་རྗེའི་
རིག་པ་སྐྱལ་སྒྱ་ཉི་སྒྱ་གསུམ་གཞན་ཞིག་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་
དབྱིངས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཆང་བས་ན་རྫོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་སྐྱབ་མི་

དགོས་པར་རང་བྱུང་སེམས་དེ་ལ་རྫོགས་པར་གནས་པའི་དོན་ཡིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་སུ་རྫོགས་ནི་སྤང་སྲིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
དེའི་རང་བྱུང་འདུས། དེའི་རང་ནས་ཤིང་། དེའི་རང་ལ་གནས་པས་ན་སེམས་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་རྩ་བའི་ཀ་དག །རང་
བཞིན་ལྷན་འབྲུག། ལྷགས་རྗེས་ཀྱན་ཁུབ་ཏུ་བཞེད་དོ། །

འོ་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་འདོད་སྟམ་ན། ཆོས་དབྱིངས་
མཛོད་ལས། སེམས་ཉིད་སྒྲོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་། །ཐམས་
ཅད་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལོགས་ན་མེད། །ཅེས་དང་། རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་
བཟང་པོ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་སྟེ། ཞེས་
དང་། སེམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རིག་
པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སེམས་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རིག་པ་དང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་འདིའི་
སེམས་དང་རིག་པ་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་བདེར་གཤེགས་སྣང་པོ་
སོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩ་བའི་སངས་རྒྱུས་སུ་བཤད་པ་
དང་ལྷན་གྱུར་རང་བྱུང་བྱུང་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པའི་གནས་
སུ་སྤང་རོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། ལྷུང་བར་ལམ་གཙོ་རྣམ་
གསུམ་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱབས་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྐལ་ལྷན་སྤྱལ་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷུང་བར་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱབས་པ་ལ་
གདམས་པ།

ཅ་བར། དེ་ལྷུང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི། །
གནད་རྣམས་རང་གིས་ངེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆེ། །
དབེན་པ་བརྟེན་ཏེ་བཙུན་འགྲུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །
གཏན་གྱི་འདུན་མ་ལྷུང་དུ་སྐྱབས་ཤིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྷུང་གོང་དུ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་
རེ་རེ་ནས་རང་རྒྱད་བསྐྱབས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱབས་
པའི་ཐབས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སོགས་
རགས་རིམ་སྟོང་ཐུན་ཚུལ་དུ་བཤད་པའི་གལ་གནད་ཆེ་ས་དེ་རྣམས། གོ་ལོ་
ཐོས་ལོ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་རང་གིས་དོན་དེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཤེས་
ཤེས་བར་དུ་བརྟགས་ལ། དེ་ཡང་བརྟེན་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་པོའི་ལག་དུ་མ་བཏང་
བར་སྟོ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་མཐར་གཞུང་ནས་གསུངས་པ་ལྷུང་
དབྱེད་དོན་ངེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་ལྷུང་ངར་བྱང་བའི་ཆེ་ན། ཤེས་ཆོས་

དེ་ཡང་བཤད་ཆོས་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་གཞུང་ལུགས་ཚད་ལྡན་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར། གནས་དབེན་པ་མཆོད་ཉིད་ཚད་བ་ཞིག་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཏེ།
དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱིར་བཤོལ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་
ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ལག་ཐོག་སློན་པ་ཞིག་སྤྱར་དུ་སྤྱབས་
ཤིག་བྱ་ཞེས་གདམས་པའོ། །

འདིའི་སྐྱབས་སུ་དབེན་པར་བརྟེན་ཞེས་པའི་དབེན་པའང་། མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། རྫོང་ལྡན་གང་དུ་སྤྱབ་པའི་ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་
བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གོགས་བཟང་དང་། །རྒྱལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་
བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་མཐུན་གྱི་འཆོ་བ་རྟེན་སྤྱོད་བ་དང་
གཅིག །དམ་པ་གོང་མ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་བྱིན་རྒྱལས་དང་ལྡན་པ།
དམ་སེལ་ཅན་དང་དགོ་འདུན་སྟེ་དཀྱུག་བྱས་པའི་གཞི་ལྟ་བུའི་སྟོན་དང་
བྲལ་བ། གཅན་གཟན་དང་། ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པས་གནས་
བཟང་བ་དང་གཉིས། ཆ་གང་སོགས་རང་གི་འབྱུང་ཁམས་དང་འཕྲོད་པས་
ས་བཟང་བ་དང་གསུམ། ལྟ་སྟོད་མཐུན་པའི་གོགས་བཟང་བ་དང་བཞི། ཉིན་
མོ་མི་དང་མཆོན་མོ་བྱི་དང་ཆུ་སྐྱ་སོགས་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་
མེད་པ་དང་ལྟ། རྒྱལ་འབྱོར་པའི་བྱི་ནང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཚད་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན་
པ་དང་བྱག་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་གནས་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་གཙའི་རྒྱལ་གསུམ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་བྱུང་བ་
ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐལ་ལྷན་སུ་ལ་གདམས་པ་ནི།

ཅ་བར། ཞེས་པ་འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་གྱིས་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སློང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཆོན་ལ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྟོ་བཟང་མའི་སྤྱོད་པོ། སྤྱི་ཆེ་བྱི་མར་ཀུན་མཁྱེན་ལེགས་
པ་དོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུངས་ནས་བྱུང་འདུག་གི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་མཛད་པ་རྒྱལ་
རོང་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ཡིད་སྟོང་ནས་གདམས་པའོ་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐུས་པ།

ས་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་ཕུལ་ཀྱང་རུང་། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགེས་ཞལ་མཇལ་ཡང་རུང་། །

སྟོང་གསུམ་གང་དུའང་འགན་པའི་སྟོ་མེད་པ། །

སྟོ་གསུམ་ཟབ་རྒྱས་གནད་ལ་འབྱུངས་འདི་སྦྱིད། །

གཞུང་དགོངས་སྟེ་གཅིག་སྟོ་ལ་ངེས་པས་ཀྱང་། །

གཞུང་བརྒྱུད་འབྱེད་པའི་ལྷེ་མིག་དེ་ནས་སྟོད། །

གཞུང་བཟང་ལྟོ་བ་སྟོང་ལ་འཐིམ་པ་ཡི། །

གཞུང་དོན་སྟོང་བའི་ཆོར་བ་བརྟེན་མི་ཤེས། །

མིན་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པའི་ཁ་པོ་མིན། །
ཡིན་ཞིག་མིན་པར་བསྒྲིབས་པའི་རེ་བ་མིན། །
རང་ཆོར་བརྗོད་པའི་གཏམ་ལ་ཁྱོས་སོང་ན། །
ཕྱིན་དུག་ནང་གི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་བཞེས། །

འདིར་བྱང་ཆུང་དཀར་ཁ་འབབ་ཆུང་བཞིའི་རྒྱན། །
རིགས་དུག་འཛིན་མའི་ཁྱོན་དུ་དལ་བབས་ཏེ། །
པན་བདེ་སོ་ནམ་རྒྱས་པས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི། །
མི་ཤིས་ཟུག་རྩའི་རྒྱ་ཐག་གཅད་པར་ཤོག། །

ཅེས་ལམ་གཙུག་ལྷན་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་འགྲུལ་ཟབ་དོན་རིན་ཆེན་
སྤངས་པའི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྨོན་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི་རང་གི་ཉེར་གནས་
འགའ་ཞིག་གིས་བརྒྱུད་སྐྱེལ་ཡང་ཡང་བྱང་བས་ཀྱང་རྒྱན་བྱས། བྱང་པར་དུ་
འདིའི་འགྲུལ་མཛད་དུ་མ་ཞིག་གིས་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུག་པའང་
མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་སོར་ངེ་བཞིན་མི་གནས་པའི་གསུང་བབ་
ཀྱང་བྱང་བར་བཏེན། རྗེ་སྤྲེའི་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་གཙོ་
བོར་སྤངས་བཅོལ་ཞིང་། རང་སྣོ་བན་བྱུན་འདི་ལ་འཆར་སྤང་དམིགས་
བསལ་བྱང་བ་འགའ་རེས་ཀྱང་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་འཕགས་ལུལ་སེར་ཆོས་སྒྲར་
དུ་ལྷ་ལྷན་རབ་འབྱམས་པའི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་
ནམས་འབོད་པས་བྱི་ལོ་༢༠༡༥་༡་ཆོས་༢༡་ཉིན་འཇུག་གྲུབ་པར་བྱས་པ་

འདིས་ཀྱང་པན་བདེ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་ཏེན་
ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག །

ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གསུངས་པའི་བར་བྱང་སྟོན་ཆོག །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་སྐྱུང་། །

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

རེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་ནང་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་
ལྷུགའི་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་
སྐྱར་བའོ།། དགའོ།། །།

ལམ་གཙུག་ལ་བསྐྱེད་པའི་གསུང་གི་མཆོད་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 བདུན་པ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་སྤྱད་གོང་བར་གསུང་རྣམས་སུ་དགོ་
 མཆོག་གིས་གསུང་བཅའ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ལོའི་
 ཟླ་བ་༡པོའི་ཆེས་མཐོའི་ལམ་གཙུག་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་བྱིད་སྐབས་
 སྐབས་བདེའི་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་འདོད་ཡོད་མོས་ཐོག་ལྷ་
 རམས་དགོ་བཤེས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་མཆོག་གིས་འགྲོ་གྲོན་
 ཆ་ཆོད་གནང་སོང་བས་ལེགས་བཤད་གཅིས་སྦྱོངས་ཁང་གི་
 ཆོགས་མི་ཡོངས་ནས་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ཡང་ཡང་ལྟ།

ལྷ་རམས་བ་དགོ་བཤེས་ཡ་མའི་ལེགས་བཤད་གཅིས་སྦྱོང་ཁང་གི་ཆོགས་མི།

ལྷ་རམས་དགོ་བཤེས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་མེད།	བཀའ་རམས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན།
བཀའ་རམས་འགྲུར་མེད་བསྐྱེད་འདོད་ལ།	མཛོད་འཆི་མེད་འཕྲིན་ལས།
མཛོད་སྒོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།	མཛོད་དཔལ་ལྷན་རྣམས་རྒྱལ།
མཛོད་བསོད་ནམས་དོན་འགྲུབ།	དབུ་ཉིང་བྱམས་བ་དོ་རྗེ།